

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemam, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravištvo in ekspedicija v „Katoliški Tiskarni“, Vodnikovcve ulice št. 2.

Oznani (inzerati) se sprejemajo in velja tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 254.

V Ljubljani, v ponedeljek 7. novembra 1892.

Letnik XX.

Državni zbor.

Z Dunaja, 5. novembra.

Po trimesečnem prestanku je pričel državni zbor danes zopet svoje delovanje. Kakor je zaradi vpisovanja že navadno, prišlo je bilo k prvi seji prav obilno poslancev, ki so se bolj ali manj prijazno pozdravljali in si stiskali roke. Tudi stari predsednik dr. Smolka je zopet prišel, dasi so mu po nekaterih listih že klenkali, češ, da več ne pride nazaj in da postane Ohlumecky predsednik poslaniške zbornice. Levičarji si gotovo želé enega svojih imeti za predsednika, in tudi Ohlumecky bi ne imel nič proti temu, da se pomakne za stopnjo višje, ali dr. Smolka je na duhu in na telesu še tako čvrst in čil, zraven tega pa tudi tako samozavesten, da se ne umakne s predsednikovega stola, dokler more še gibati s svojim mazincem. Kakor se kaže, so mu počitnice jako dobro tekle in nihče bi mu ne prisojal 82 let.

Prišel je zborovanja z navadnimi naznanili, izmed katerih omenjamo čestitek presvetlemu cesarju o njegovem rojstvenem dnevu in godu, kakor tudi odstopa ministra Pražaka.

V obširnem govoru spominjal se je doktor Smolka tudi poslanca Demelna, ki je 15. septembra nenadoma umrl. Potem pa je dal besedo finančnemu ministru dr. Steinbachu, ki je zbornici predložil

državni proračun za l. 1893

in ga vsestransko pojasnjeval v temeljitem, večkratno živahno pohvalo sprejetem govorom. Da čitatelji dobé pravo podobo o državnem gospodarstvu, kazalo bo objaviti celi ta govor, ki Vam ga pošljem po stenografičnem zapisniku. Tukaj le omenjam najglavnejših števil. Potrebščina za l. 1893 znaša 608,684.794 gld., prihodki pa 609,572.085 gld., torej se kaže presežka 887.291 gld. V primeri s proračunom za l. 1892, v katerem je znašal ko-

nečni presežek le 231.983 gld., je torej proračun za l. 1893 ugodnejši za 655.308 gld. Če pa pomislimo, da sta bila za zniževanje državnega dolga v proračun za l. 1892 postavljena samo dva milijona goldinarjev, za l. 1893 pa v isti namen trije milijoni goldinarjev, je predloženi proračun prav za prav ugodnejši za 1,655.308 gld.

To boljšanje državnih financ pa je še očitnejše, ako primerjamo najnovejši proračun s celim proračunom tekočega leta; za l. 1892 znaša cela potrebščina 586,308.613 gld., za leto 1893 pa 608,684.794 gld.; poslednja je torej višja za 22,376.181 gld., ali tudi prihodki se povikšujejo v tako izdatni meri, da je konečni vspeh, kakor smo omenjali, vendar za več, kakor za poldrugi milijon goldinarjev ugodnejši od presežka tekočega leta.

Največja pomnožitev troškov se kaže pri vojaštvu; ali ta pomnožitev še ni pri kraju, rekel je minister; rastla bode še tako dolgo, dokler bodo trajale sedanje politične razmere. Tudi troški ministerstva notranjih zadev so večji zaradi večje potrebščine za javno varnost.

Dohodki so se pomnožili pri direktnih davkih za 1,867.100 gld., pri carini za 1,431.060 gld., pri indirektnih davkih za 3,641.100 gld., zmanjšali so se pri loteriji za 750.000 gld., kar bode zlasti veselilo nekega poslanca (dr. Roserja, veselost). Ne dá se tajiti, rekel je minister, da se dohodki loterije manjšajo (dr. Roser: hvala Bogu! Veselost); to je iz nravnih ozirav prav hvale vredno, s finančnega stališča mu pa to kot finančnemu ministru prizadeva skrbi. Tudi pri mitnicah so se znižali dohodki za 748.000 gld., pri žganih opojnih pijačah za 10.500 gld.

Minister je govoril dalje o prevrnavi direktnih davkov, o cenejši soli za gnoj in živino, o kateri so se z ogersko vlado pričele razprave, ki niso neugodne, o državnih železnica in o valuti, s katero se mu je kamen odvalil od srca, ko je dotične postavbe izročil cesarju v potrjenje.

Konečno je priporočal, da si je treba v marsičem pritrgovati in varčevati in da ne gre več izdajati, kakor pridobivati. To velja pri zasebnem gospodarstvu, pa mora veljati tudi pri državnem. On nikakor ni brezpogojen pesimist, ali to reče, da bi bila v sedanjih okoliščinah za državo največja nesreča, če bi se pri državnem proračunu zopet prikazal primanjkljaj. (Živahno odobravanje in ploskanje.)

Interpelacije.

Ko je minister končal svoj govor, storila sta novo izvoljena poslanca dr. Kronawetter in dr. Tuček obljubo; slednji se pri tej priliki ponavljal navadni pridržek gledé češkega državnega prava. Potem je sledila cela vrsta interpelacij, izmed katerih ste načelne važnosti interpelaciji konservativnega kluba

o verski šoli.

Prvo je izročil načelnik konservativnega kluba grof Hohenwart sam; glasi se tako:

„Dunajski okr. šolski svet je dné 10. oktobra t. l. izdal odlok, da naj katoliški otroci v ljudskih šolah pri šolski molitvi pač delajo križ, besed pa glasno ne izgovarjajo; ta sklep je bil dež. šol. svetu znan. C. kr. nižje-avstrijsko namestništvo pa je dné 18. oktobra razveljavilo dotični odlok, o katerem so listi obširno pisali. Ker se torej v šoli ne dopušča spoznanje treh božjih oseb, ker je krščansko prebivalstvo vsled tega obče razburjeno in ker vsa stvar ni dovolj pojasnjena, vprašajo podpisani g. naučnega ministra: 1. Ali hoče njegova ekscelencja to stvar v celem obsegu v zbornici pojasniti z akti? 2. S katerimi sredstvi namerja njegova ekscelencja v prihodnje zagotoviti redno poslovanje pri šolskih oblastih ter obvarovati prebivalstvo takih dogodkov, ki globoko žalijo vsak verski čut?“

Poslanec Karlon in tovariši vprašajo skupno ministerstvo, sklicevaje se na spomenico avstrijskih škofov gledé verske šole z dné 30. januarja 1888,

LISTEK.

Cikago in svetovna izložba leta 1893.

(Iz „Č. osad v Americi“.)

(Dalje.)

Reka Cikago s svojima strugama deli mesto, kakor omenjeno, na tri dele nejednake velikosti, koji so med seboj spojeni s tridesetimi mostovi. Ker se pa ti mostovi radi neprestanega dohajanja ladij morajo često odperati, kar ovira promet na ulicah, zgradili so poleg nadzemeljskih cest tudi podzemeljske v podobi širokih sezidanih preróvov, koji so 800 do 900 korakov dolge in vedejo pod reko.

Trgovinski oddelek Cikaga je bil prej na močvirnem ozemlju, kar je dokaj ovirala kanalizacija in osuševanje. Da se temu opomore, bilo je samo jedno sredstvo: celo četrt zvišati za nekoliko čevljev. Čikažani niso dolgo razmišljali ter so dvignili svoje mesto zaradi opasnosti takoj za osem čevljev. Poslopja so dvignili s posebnimi pripravami in je podzidali. Ulice so bile nasute, in cela četrt, prej mokrotna in nezdrava, je zdaj zdravejša, nego drugi mestni oddelki. Kmalu so izpredvideli, da širjava ulic od leta do leta rastočemu prometu več ne zadošča. Kaj početi? Morda podreti trgovinske palače in

ogromne hotele in je zgraditi kje drugje? Nikdar; za temi hišami zgradili so nove temeljne zidove, hiše so iz starih temeljev dvignili in je premestili na nove podstave! Človeku se dozdeva, da Čikažani ne poznajo pojmov nezmožnosti. Ne strašijo jih nobene težave. Z največjimi palačami postopajo, kakor bi bile to kostke za igranje, igrajo se z jezери, ožinami in rekami dik s šahovimi figuricami, ter ustanovljajo in gradijo nove četrti s tisto mirnostjo in lehkobo, kakor postavljajo otroci lesene hišice iz igralnih škatuljic.

Cikago je mnogo trpelo vsled nekega nedostatka; reka Cikago, v kojoj se stekajo kanali svetovnega mesta, imela je baš pred svojim izlivom v pristanišče premajhno potóčje, in torej ni mogla odnašati odpadkov in kanalne odtoké dosti daleč v jezero. Dasi se je za vodovode potrošilo mnogo novcev, vendar je bila jezerna voda v pristanišču okužena in sprijena; to zlo je tembolj nadlegovalo Čikažane, ker so bili odkazani samo na jezerno vodo. Tu je moglo odpomoči samo jedino sredstvo, koje se je na vsem božjem svetu moglo izemiti v možganih kakega Jankeja. Čikažani so kar reko napeljali nazaj ter jo spustili od izliva proti njenim izvirkom. Nje izvirkó so se pa nahajali v področju Mississippa. Čikažani so zdaj spojili svojo reko s tem veletokom, zgradili so izliv ter crpali jezerno

vodo v reko, in tedaj teče zdaj mestu v jezero v Mississippi.

Se drugi slučaj: Vzlic arteškim vodnjakom po raznih oddelkih mesta bilo je jako težavno oskrbeti množičnemu se občinstvu pitne vode. Michigansko jezero, to veliko sladkovodno morje, dotikalo se je sicer mesta, toda radi nečistote v pristanišču je bila voda nepitna. In sklenili so torej, čisto jezerno vodo zajemati iz odprtega jezera: pod jezernim dnom izkopali so tri kilometre dolg tunel, v kojem se zdaj crpa voda s štirimi velikimi parnimi crpalnicami.

Vse to v Čikažanih svedoči, da so energični, izumljivi in da imajo smisel za javnost. Toda nebrojni so vzgledi individualne tvorne sile. Kdo ni še čital o velikanskih klavnicah za prašice in govejo živino, o strojnih delarnicah, livarnah, tovarnah za vagone, gasilnih napravah i. dr.? Kdo ni čul o množini žita, koje se vsako leto sem dovažé in čini Cikago največjim žitnim tržiščem na svetu?

Poleg pristaniškega tira stojé ogromne, stolpom slične žitnice, takozvani elevatori, velikanska poslopja iz opeke ali lesa z 8 do 10 nadstropij. Namenjena so v shrambo žita, koje se pošilja le-sem iz vseh delov prerij. Odtodi se vsiplje na ladije, koje je prepeljavajo po vsem svetu.

na izjavo škofov v šolskem odseku gospodske zbornice z dné 28. febr. in 12. marca 1890 in na novo škofovsko vlogo na ministerstvo z dné 13. marca t. l.: 1. Iz katerih vzrokov se ministerstvo doslej ni oziralo na storjene korake avstrijskih škofov glede ljudske šole? 2. Do kdaj hoče ustreči zahtevam glede ljudske šole, katere so stavili škofje v imenu katoliškega ljudstva?

Dogodki v Libercih na Češkem.

Druga važna interpelacija zadeva razpust občinskega zastopa v Libercih (Reichenberg) na Češkem. Izročil jo je Plener s svojimi levičarskimi tovariši, ki ministerskega predsednika vprašajo, ali odobrava to odredbo cesarskega namestništva praškega in iz katerih vzrokov je bil razpuščen omenjeni zastop.

Nemškim nacijonalcem pa ni zadostovala interpelacija, marveč je dr. Bareuther stavil nujni predlog, da naj vlada takoj prekliče razpust mestnega zastopa v Libercih in mu nemudoma izroči mestno gospodarstvo.

Razprava o tem predlogu trajala je cele tri ure. Zagovarjali so predlog razven Bareutherja še Prade in Steinwender, mladočeška poslanca Engel Vašaty, radikalni socijalistični poslanec Pernerstorfer in krščansko-socijalna dunajska zastopnika dr. Lueger in Hauck. Mladočeška podpirala sta ta predlog v prvi vrsti zaradi tega, da se češkim poslancem ponudi prilika, povedati svetu, kako se v Libercih godi češkemu prebivalstvu. Pernerstorfer je surovo napadal vlado in cesarskega namestnika grofa Thuna, kar je pripravilo ministerskega predsednika, da je tudi on poprijel besedo in odločno zavračal surove napade predgovornikov.

Dr. Lueger pa je porabil to priliko, da je jedno zasolil Madjarom ter breo dal dunajskemu mestnemu zboru, češ, da bi bil moral biti tudi on že zdavnej razpuščen, ako bi veljali razlogi, ki so bajé provzročili razpust mestnega zbora v Libereih. Tudi je omenjal, da so pri tej priliki razni govorniki, zlasti pa Pernerstorfer in Taaffe, rabili besede: frivoliteta, brutaliteta, nesramnost itd.

Gospoda Pernerstorfer in Taaffe naj vsaki dan na kolenih zahvalita Boga, da tega nista govorila v mestnem zboru dunajskem, ker bi bila zaradi takih izrazov za vse večne čase izključena od sej! (Živahna veselost.)

Pri glasovanju je bila nujnost Bareutherjevega predloga s 144 glasovi proti 58 odklonjena in predlog se bode razpravljal kakor vsak drug zadostno podpiran samostojen predlog ter pride o svojem času k prvemu branju. Minister Taaffe je levičarjem v tolažbo zagotavljal, da hoče prej ko mogoče odgovoriti na Plenerjevo interpelacijo. Takrat se bode zvedelo, kateri razlogi so pripravili cesarskega namestnika, da je razpustil mestni zastop, ki svojega prusko-nemškega mišljenja nikdar ni prikrival.

Ob 1/5. uro je predsednik dr. Smolka sklenil sejo in prihodnjo sejo napovedal na torek 8. t. m.

Kako ogramna množica žita je tu, pové nam najboljši statistika iz l. 1887. Samo v tem letu izvozilo se je iz Čikaga blizu 7 milijonov sodov moke, 22 milijonov bušlov*) pšenice, 51 1/2 milijona bušlov turšice, 45 1/2 milijonov ovsa, 12 1/2 milijonov bušlov ječmena i. t. d., vkupe 140 milijonov bušlov poljskih pridelkov! Klavnice so odposlale od todi l. 1886. 310 milijonov liber slanine in 573 1/2 milijonov liber govejega mesa! L. 1890. se je spetalo na tržiščih 78 milijonov hektolitrov žita, 7.600.000 prašičev, 3.700.900 volov, 2.180.000 drobnice, vkupe nad 13 milijonov repov v vrednosti 1200 milijonov frankov. Trgovina z maslom iznaša na leto 70 milijonov kilo; sira se proda na leto 34 milijonov kilo in jajec 1.113.000 zabojev po 30 tucatov. Poleg tega treba še računati 140 milijonov kilo naloženega mesa, 52 milijonov kilo surovih kož, 2 milijona kilo volne i. t. d.

Preobširno bi moral tu opisovati, ako bi hotel navajati klavnice, hleve, žitno borzo i. dr. Vender moram poudarjati, da se je Čikago kot industrijsko mesto v poslednjih letih neobičajno povzpelo. L. 1887. je bilo v Čikagu 2400 raznovrstnih tovarov z glavnic v vsoti 140 milijonov dolarjev, 135.000 delavcev, in izdelki so se cenili nad 400 milijonov dolarjev. Trgovina v Čikagu je v tem letu reprezentovala vrednost 1100 milijonov dolarjev.

(Dalje sledi.)

*) Bushel (angl.-bušil) merica; 100 bušlov 65¹/₂, mernikov.

Politični pregled.

V Ljubljani, 7. novembra.

Notranje dežele.

Česki shod. Izid češkega shoda liberalcem nikakor ni po volji. Vsi nemški liberalni listi, ki so pričakovali, da se na shodu Čehi prav do dobrega spró, sedaj pišejo, da so se Staročehi in veleposestniki popolnoma udali Mladočehom. Veleposestnike hinavski pomiljujejo, da so postali sluge Mladočehov. Najbolj se pa ježi „Pester Lloyd“. Ta list sicer odreka shodu vsak vseh, ali samo to ga vznemirja, ker se je na shodu pokazalo, da so vse češke stranke za češko državno pravo. Celó iz Slesije sta bila v Pragi dva zastopnika. Ta list kliče vse odločujoče kroge, da naj se upró češkemu gibanju. Z obnovljenjem češkega državnega prava bi prišel dualizem v nevarnost. V pogodbi mej Avstrijo in Ogersko ni nič govora o češki državi. Ogri bi se torej morali z vso odločnostjo ustaviti takim spremembam. V takem slučaju bi na Ogerskem skrajni elementi dobili prevago in moč države bi prišla v nevarnost. Iz vsega članka je pa vidno, da so Madjari v strahu za svojo moč, če se opomorejo Slovani v naši državni polovici. Okrepljenje češkega naroda bi spodbujevalno in okrepevalno vplivalo na ogerske Slovane in madjarska sila bi potem ne mogla morda dolgo pokoriti večine nemadžarskih narodnosti.

Permanentni kazenski odsek. Nemški liberalci niso nič kaj zadovoljni s sklepi permanentnega kazenskega odseka, ker večina noče vsprejeti vseh predlogov, katere stavi kak liberalni član. Glavno levičarsko glasilo že vé povedati, da liberalni krogi nimajo veselja odsekovega elaborata spraviti pred zbornico. Zaradi tega še ni gotovo, da bi spomladi stvar že prišla pred zbornico. Najbrž se zopet stvar za dolgo odloži.

Ogersko. Umrli je vodja skrajne levice Iranyi. Vse življenje bil je velik nasprotnik Avstrije. Še na smrtni postelji je to pokazal, kajti obrnil se je bil pismeno do svojih somišljenikov, da naj vse sile napno, da se prepreči ovetje Hentzičevega spomenika. Zbornica ogerska je pa sklenila, da se Iranyi zaradi njegovega čistega domoljubja pokoplje na državne stroške in zbornica položi venec na njegov grob. Zbornica je torej privolila v venčanje groba avstrijskega nasprotnika, imela pa ni póguma, da bi bila se izrekla za venčanje spomenika moža, ki je zvesto služil svojemu vladarju. To je jako karakteristično za sedanje večino ogerske zbornice. O Iranyiju imamo še omeniti, da je bil član debrečinskega državnega zbora, kateri je bil sklenil, da se Ogerska odtrga od avstrijske dinastije. Od ustavne dobe je bil za personalno unijo in je jako sovražil avstrijsko zastavo. V zbornici je sedaj imel 90 somišljenikov.

Vnanje države.

Nemčija. Bismarku se je tudi zdelo potrebno izreči se proti novi vojaški predlogi. Njemu se zdi nepotrebno pomnoževati vojsko, ker je že sedaj vojska tako velika, da bode vse čete težko vodil kak vojskovodja. Več vojske Nemcem ni treba, pač pa več podčastnikov. Bismarku se ne zdi verjetno, da bi Nemci se morali braniti na dve strani. Rusi ne marajo za vojsko z Nemei. V Rusiji so za vojsko z Nemčijo le Poljaki, nihilisti in židje. Prvi se nadejajo, da se obnovi poljska država, ako bodo Rusi tepeni, židje pa tudi od ruskega poraza pričakujejo zboljšanja svojega stanja. Poljaki se zdé Bismarku vsaj nekoliko nevarni, ker so si znali pridobiti vplivna mesta. V vseh višjih ruskih vojaških in diplomatičnih službah je mnogo Poljakov, kateri potem hujskajo proti Nemčiji. Rusi neso za take posle, temveč le za pisanje romanov in novel. Nihilisti pa seveda tudi upajo, da v vojski ložje dosežejo svoje namene. Angleži tudi delajo na to, da se sprta Nemčija in Rusija, da bodo imeli svobodno roko v Indiji. Gotovo podkupujejo časopise, da pišejo za vojsko. Vzlie temu pa Bismarek ni prepričan, da bi prišlo do vojne. Vse to je bivši kancelar razkladal nekemu Blumu.

Belgija. Jutri se otvori belgijska zbornica. To zasedanje bode važno, ker se bode zbornica posvetovala o reviziji ustave. V prestolnem govoru bode kralj pozivljat zbornico k složnosti, da po svoji modrosti premeni ustavo tako, kakor zahtevajo interesi dežele. Pred otvorjenjem zbornice mislijo radikaleci prirediti veliko demonstracijo za občno volilno pravico. Ko se bode kralj peljal v zbornico, bodo manifestantje klicali: „Živela občna volilna pravica!“ Vlada je že storila vse potrebno za vzdržavanje reda, ko bi manifestantje hoteli kaj razgrajati. — Socijalisti močno agitujejo mej vojaškimi novinci, in ne brez vspeha. Nedavno je več vojaških novincev, sevéda socijalistov, se izreklo, da se bodo takoj spuntali, ako pride do kake vojske.

Izvirni dopisi.

Z dolenskih hribov, 3. novembra. Mđogo se prazne slame mlati sedaj po liberalnih časopisih. Kriči se v eno mer: Narodnost je v nevarnosti, škofje, duhovniki so sovražniki naroda. Vprašam vse, ki res kaj mislijo: ali je mogoče, da se take budalosti pošiljajo v 19. stoletju med svet! Kdor ima še kaj

možgan v glavi, ta more reči, da so ljudje, ki tako pisarijo, pravi nevedneži, ali so pa hlapci frama-sonov. Narodnost je res v nevarnosti, to tudi jaz trdim. Pa zakaj je narodnost v nevarnosti? Narodnost je zato v nevarnosti, ker največja nevarnost preti slovenskemu narodu od strani liberalnih kričočev, ki po svojih časopisih vedno zabavljajo škofom in duhovnikom.

Največja nevarnost preti slovenskemu narodu od tod, ker se kmetskemu stanu dandanes godi tako slabo. Pretečeni teden sem šel na polje, videl sem, kako je pajk vlovil muho, in potem ji je spil kri. Slovenski kmet, taka muha si ti, in liberalizem je oni pajek, ki ti srka kri. Najboljši dokaz nam kmetom za to je seja deželnega zbora kranjskega, ko se je šlo za legalizacijo. Naši liberalni poslanci, ki vedno kričé, kako ljubijo narod, istemu narodu niso privoščili polajšava pri legalizovanju.

Pojdite liberalni narodni gospodje mimo gledišča v Ljubljani in preštejte, če morete, krvave žulje kmetov, s katerimi se je sezidalo gledišče večinoma za — Nemce. Tako liberalizem pije kri kmetiškemu ljudstvu. Kaj ima kmet in sploh kaj imamo vsi drugi, ki ne stanujemo v Ljubljani od gledišča. Ako se ljubljanska gospoda hoče kratkočasiti, stori naj to na lastne troške, ne pa za deželni denar. Koliko žuljev bi bilo treba kmetom darovati, ako bi bila dovoljena višja dekliška šola. Zopet so bili liberalni kričarji prvi, ko so hoteli kmetom še ta težak jarem naložiti. Poglejte na dolensko železnico, kaj ste storili, ko ste sklenili, da bo dežela porok za železnico. Zopet s tem ste hud udarec dali kmetu! To je nekoliko dokazov, da so prav tisti gospodje, ki v eno mer kričijo, da so škofje sovražniki, sami največji sovražniki narodnosti, in zato tako blatijo vse, kar je katoliškega, da morejo tem ložje vresničevati svoje namene. Kak krik ste zadnje dni zaglali o katoliškem shodu, dasi se na njem ni nič žalega zgodilo družbi sv. Cirila in Metoda! Kjer se pa v resnici godi krivica narodu slovenskemu, tam imate Vi gluha ušesa.

Mnogo govorite in pišete o osivelih rodoljubih. Mi pa poznamo še druge osivele Slovence. Osiveli so slovenski volilci zato, ki se kesajo, da so take liberalne poslance volili. Tako sem vzlasti mislil, ko sem bral debato seje v kranjskem deželnem zboru, v kateri so liberalni poslanci zabavljali čez mil. knezoškofe. Za tako govoričenje ni, da bi davkoplačevalci plačevali poslancem deželnozbornske dnevnice. Vse to nam dovolj glasno dokazuje, da liberalci niso naši prijatelji, če torej hočemo sebi dobro, skrbimo, da dobimo verne katoliške poslance; drugo tarnanje nam nič ne pomaga. Kmetovalci dobro si to zapomnite! Kmetiška liga.

S Trsata, 2. novembra. (R o m a r s k i s h o d.) Kakor sem bil že nekaj omenil, smo imeli o Vseh Svetih zadnji letošnji romarski shod. Vše prešnji dan se je zbralo lépo število hrvaških in slovenskih romarjev. Drugi dan jih je pa bila polna cerkev, dasi je precej prostorna. Slovencev je bilo gotovo okoli 200. — Vseh romarskih shodov v tem letu je bilo 8 in sicer: 10. majnika, obletnica prenesenja hišice Matere božje iz Nazareta na Trsat; na binkoštno praznike; na praznik sv. apostolov Petra in Pavla; na porcijunkolo, na Veliki Smaren; na Mali Smaren; na kvaterno nedeljo v jeseni, in na praznik Vseh Svetnikov. Na praznik Marijenega rojstva, o Vseh Svetih, posebno pa na kvaternico priroma tudi veliko milih Slovencev. Zato se te dni tudi slovensko pridiga. — Razun teh shodov je bilo še 7. votivnih procesij, namreč: iz Grobnika Jelenja in Cernika na binkoštni pondeljek; iz Kastva 2. julija; iz Reke 5. avgusta; v nedeljo po 5. avgustu zopet iz Grobnika; na god sv. Roka iz Drage, Kukuljanovega, Sv. Josipa in obeh Kostren: Sv. Lucije in sv. Barbare; v nedeljo po sv. Jarneju zopet iz Reke in sicer udje bratovščine žalostne Matere božje. Tako se verne ljudstvo o raznih časih zateka k trantski Materi božji, katera deli tu že od l. 1291 milosti svojim častilcem. Trsat je gotovo najimenitnejša in najstarejša božja pot na Jugoslovanskem; torej najbolj zanimiva.

Zato nas pa zelo veseli, da se zadržijo vedno bolj zanimajo tudi mili bratje Slovenci. Do zdaj se jim je nekaterikrat postraglo s slovensko pridigo, v prihodnje se jim bode še bolje streglo. Romanje Slovencev na skalnati Trsat vpliva mnogo na naše sicer priprosto, a počteno ljudstvo. Tudi naši ljudje nagibajo se k pobožnosti, a žalibog ne poznajo sredstev, vodečih k popolnosti in pobožnosti. Teh se pa učé od vernih Slovencev, prihajajočih od daleč k „Ma-

riji zlati" na Trsatu. Naj se tedaj narod hrvaški in slovenski vedno tesneje družita tudi v verskem osiru. Izvestno mu bode to v časno in večno korist.

Naj tudi omenim, da je bilo v tem letu še mnogo odličnih romarjev na Trsatu. V blagem spominu nam je ostal župnik iz Pariza. Tudi nekaj „brezdomovincev“ je bilo tukaj. „Ta črna zalega“ ni le s tem zadovoljna, da doma za mili svoj rod daruje in meli, ona prihaja še celo na daljni Trsat, da tudi tu prosi narodu svojemu časne in večne sreče. Slava tacim „brezdomovincem“. — Goriških „revolucionarjev“ nismo imeli letos čast tu videti. Znaniti prinese zdaj k nam katerega „huda kraška burja“, katera vse osmudi, posebno še nekatere.

Marsikateri „brezdomovinec“ se je čutil pri prvem pogledu naše cerkve varanega. Mislil je, da bo videl na Trsatu krasen dom, a tu mu je stala pred očmi stara nizka, brez vsega črteža sezidana cerkev. Marsikaj dragocenega je v njej — omenim le 5 oltarjev iz finega marmorja — a lepote ni v njej, ker ni nobenega sorazmerja med svetiščem, srednjo in stransko ladijo ter oltarji. Treba torej dostaviti še tretjo ladijo, srednjo pa podaljšati čez svetišče in izdatno povišati. Potem bi bil hram božji res krasan in pristojen svetemu kraju, na katerem je stala 3 leta in 7 mesecev Marijina hišica.

To je lepa misel, a drugo? — Kamna nam sicer ne manjka; tudi obrušenega se dobi, saj ga burja vsako leto brusi celih 5 mesecev. A nekaj družega nas teži. Frangepanov ni več, Amerikanci so predaleč, ljubi Madjari pa sami težko shajajo. Drugo nam ne preostaja, kakor čakati in misliti.

Skorej bi bil požabil povedati, da je Reka polna vina, in to, laškega, dalmatinskega in istrijskega. Pri vsej svoji nenasitenosti mu ne more kaj, zato ga gospodarji po nizki ceni tudi nam ponujajo.

Liga + 37.

Od štajerske meje, 31. oktobra. Nedavno ste poročali, da je bilo v Cerkljah ranjenih več mladeničev, ki so streljali s topi. Enake nesreče se vedno ponavljajo, žal, da se ljudje ne streznijo, da bi bili previdnejši. Streljanje s topi v nekaterih krajih v resnici presega že vse meje, posebno pri podružnicah, in to se godi tudi pri nas. Včasih je že tako grmenje, da morajo človeka ušesa boleti. Mnogi moške so sicer proti temu, ali kaj pomaga, ker pri nas nemamo zakona proti temu.

Ta navada ali bolje razvada pa ima v mnogem oziru slabe posledice. Navadno se zbera fantalini, ki so odrasli ponavljajni šoli, ter pobirajo po sošeski denar za smodnik in pijačo. O delopustu pred „žegnanjem“ že začno streljati. Ker hočejo zopet „dnevu“ streljati, zato redno kurijo celo noč, da ne daspé, pijančujejo, vasujejo itd., da so zjutraj vsi vrtoglavi. Ob 9. uri je zopet streljanje in potem med celo sv. mašo in še pred pridigo. Ti streljači, katerih se navadno pridruži cela kopa gledalcev, nese pri sv. maši, vrh tega pa še druge veržike motiljo z vednim streljanjem. To so slabi nasledki v moralnem oziru. Velike nesreče pa se tudi dogajajo še poleg tega, ker v svoji presirnosti celo s smedkami in žveplenkami zažigajo topiče, da marsikega oplazi po obrazu ali rokah ter ga poškoduje. Vsako leto se v naši deželi pripeti več tscih nesreč.

Dalje navadno kak krčmar napravi v obližju podružnične krčme, kjer se popiva, razgraja, konečno pa še večkrat pretepa. In tako se čisto zgodi, da je uboj žalosten konec „žegnanja“.

Da se preprečijo take nesreče, naj bi naši zastopniki predlagali v deželnem zboru tak zakon, kakor ga že dolgo imajo na Štajerskem. Dokler pa nemamo takega zakona, naj bi se pri podružnicah na godu dan podružničnega patrona darovala ob 8. uri zjutraj slovesna sv. maša v podružnici, prihodnjo nedeljo pa ob 10. uri v župnijski cerkvi navadna pobožnost. To je moja misel, katere nočem nikomur vsiljevati. Kaj mislijo drugi o tem?

Ce pa ljudje že na vsak način hočejo s streljanjem praznovati, naj bi se za streljanje odločile le trefne in pametne osebe, da se zabranijo mnoge nerodnosti in nesreče. Dixi.

Socijalne stvari.

Tuj kapital. Pisali smo že na tem mestu, da si bodo tuji kapitalisti hoteli izkoristiti Avstrijo in v njej nalagati svoje premoženje. Naše cesarstvo namreč po mnogih krajih še ni gospodarsko, niti industrijsko tako razvito, kakor druge zemlje; zato imajo podjetni ljudje še vedno dovolj mesta — no-

vim podjetjem. Zato hodijo tujei k nam in hodili bodo pozneje še pogosteje, ker jim domá kapital nikakor ne nese toliko, kakor v državi še v mnogih ozirih ne izsesani. Plinove družbe so z večine tuje in dobro se jim godi povsod. Tako n. pr. daje dunajska angleška plinova družba po 25% dividende svojim delničarjem. Druga angleška družba je hotela pod imenom „The Exploration“ na drug način bogateti. Dunajski vodovod daje včasih premalo vode s hribov, odkoder je napeljan. Zato hotela je družba kopati na kamnenem polju blizu Dunajskega Novega Mesta vodo in jo napeljati v sedanji vodovod, ki daje v resnici izvrstno vodo. Stalno je mislila tedaj poslabšati vodo in stalno dobivati sebi velikega dobička. A ni šlo; vse, kar je poštenega in razumnega na Dunaju, je jelo protestovati, ni za trdno se nadejamo, da bo „Exploration“ za vedno pokopana.

Omenjamo pa to stvar zaradi tega, da tudi mi od vseh strani dobro premislimo, predno izpregovorimo kako priznalno ali celo priporočevalno besedo o podjetjih tujcev v naši deželi. „Le case le nostre son fatte per noi!“

O Madjarih. Trgovinski muzej, vzdrževan od ogerske vlade, pravi v svojem zapisniku za leto 1888 te le besede: „Podpora obrta je temeljni pogoj za naše blagostanje, in zato je naša domovinska dolžnost, da pomagamo obrtu k vedno večjemu razvoju. . . . Na milijone so vredni izdelki, ki jih naši zavodi in tukajšnji kupci iz tujine privažajo; domá se jih pa mnogo izdeluje in bi se jih z zadostno podporo moglo izdelovati še mnogo več in ceneje.“ — Madjari so to tudi delali. Požrtvovalno so podpirali vsako novo, večje podjetje, in v resnici je sedaj dovoz v Ogersko v mnogih ozirih neprimerno manjši, nego prejšnja leta. Podpirali so izdelovanje in — promet. Ugodnosti, olajšave pri prometu so bile ondudaj na dnevnem redu. Sevéda je to jako škodilo naši polovici, vzlasti industrijski Češki. Mlinarji češki niso mogli konkurirati z madjarskimi in velikanske množine moke so vsako leto iz Madjarske prispale v češke krone dežele. Zato se je pa vzlasti zadnje dni v javnosti jako velikokrat čul na Češkem poziv, naj se ne kupuje madjarska moka. Takoj so zrojili Madjari. V finančnem odseku je Falk celo trdil, da je tak poziv rušenje trgovinskih pogodb, in poudarjalo se je, naj se Čehom vrača pri tistih izdelkih, ki se izdelujejo na Ogerskem, osobito v tkalski stroki. Oj, sevéda smo jedini — v egoizmu!

Vino in tobak v Hercegovini. Hvali se, da bo vina v Hercegovini letos jako mnogo, da pa ne bo dobro, ker grozdje ni moglo dozoreti. — Tudi s tobakom letos ni sreče. Bilo je preveč dežja in zato bo malo pridelalo ljudstvo. V slabšo vrsto bodo nastavili tobak in vsled tega tudi manj plačevali.

Doge. Septembra meseca so izvozili preko Reke in Trsta 4.7 milijonov dog (lani tistega meseca 3.7 milijonov), in sicer 3.02 milijonov na Francosko, 1.08 na Laško. Od 1. januarja do 30. septembra se je izvozilo na Francosko leta 1890 — 28.14 mil., leta 1891 — 43.85 mil., leta 1892 17.15 mil.; tedaj v tem oziru letošnji izvoz jako zaostaja za prejšnjimi. Na Laško pa gre bolje. Letos so poslali že 6.06 milijonov, mej tem ko je prejšnja leta bilo le krog tri milijone.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 7. novembra.

(Udanostne izjave.) Včeraj dopoldne poklonila se je prevzvišenemu kneskoškofu ljubljanskemu deputacija občine Dol pod Ljubljano, obstoječa iz g. župana Jos. Kuharja in dveh občinskih odborikov, ter jim je izročila krasno izdelano diplomo častnega občanstva. Diploma dela vso čast „Katoliški tiskarni“. — Nadalje so poslali svoje pismene udanostne izjave zopet nastopni občinski zastopi: Bohinjska Bistrica, Erzelj pri Vipavi, Kompolje pri Lašičah, Loški Potok, Naklo-Podbrezje, Podgora pri Lašičah, Šent-Vid pri Vipavi in Videm pri Lašičah. — Iz Železnikov pa je poslal županov namestnik, I. občinski svetovalec in učitelj Josip Levičnik udanostno izjavo ali „plebiscit“ ondotnega prebivalstva s 112 podpis. — Ponosnim Gorenjcem iz podnožja Triglava, vrlim Dolenicem iz Suhe krajine in zavednim Notranjem iz solčne

Vipavske, edinim v načelih in ljubezni do svojega vladike, kličemo: Slava!

(Osebnost.) Gospod dvorni svetnik baron Hein se je včeraj z brzovlakom odpeljal na Dunaj.

(Imenovanja.) Graškega nadsodišča predsednik gosp. dr. vitez Wasser je povodom svojega umirovljenja odlikovan z redom železne krone prve vrste. Na njegovo mesto je imenovan dosedanji predsednik graškega deželnega sodišča, grof Gleispach. Novi predsednik graškega nadsodišča je bil rojen leta 1840 v Gorici. — Poveljnik deželne žendarmije v Ljubljani, g. major K. Rummer, je imenovan podpolkovnikom in nadporočnik g. L. Pavlovski stotnikom druge vrste; stotnik druge vrste, g. E. Horsky, zdravstvenega oddelka št. 8 v Ljubljani je imenovan stotnikom prve vrste. — Poveljnik štajersko-koroškega brambovskega polka št. 4, podpolkovnik Rivé pl. Westen, je imenovan polkovnikom, poveljnik domobranskega bataljona št. 25 v Ljubljani, major Wodniansky, podpolkovnikom, neaktivni poročniki Fr. Wernisch domobranskega bataljona št. 25, dr. Toplak domobranskega bataljona št. 24 v Novem Mestu, Julij Kramer dom. bataljona št. 25, Fr. Jagodic in vitez Lusehan domobr. bataljona št. 23 nadporočniki; nadporočnik-avditor J. Kavčnik stotnikom druge vrste, višja zdravnik dr. Dereani in dr. Rožanek polk. zdravnikoma.

(Velik podpiratelj katoliškega tiska) daroval je v pospeševanje družinskih namenov „Kat. tiskovnemu društvu“ vnovič sto goldinarjev, kar radostnim srečanjem odbor. Bog povračaj obilo!

(Umrl.) je včeraj v Kropi tamošnji beneficijat čast. g. Valentin Lavtar, rojen leta 1849 v Železnikih, posvečen leta 1873. Pogreb bode v sredo, dné 9. t. m. ob 9. uri dopoldne. Naj v miru počiva!

(V Kranju) je včeraj v mestni farni cerkvi prečast. g. dekan blagoslovil krasno podobo, predstavljajočo „Jezusa pri zadnji večerji“. Podoba, postavljena v stranskem oltarju, je bila naročena na Tirolskem in je krasna olepšava kranjske farne cerkve.

(Ogenj.) V Hrašah pri Lesah je včeraj popoldne pogorela hiša s skednjem nekega kajzarja. Zažgali so baje otroci. Gosp. R. Hamerlic iz Radovljice je otel ognju jednega otroka, drugi pa jedno žensko.

(Novi novci.) Kakor se govori, izdali se bodo prvi novi novci po 20 kron in 20 vinarjev danes v dunajski penesnici. Izdelanih je baje 100.000 komadov kron, večino tega novega denarja dobi avstro-ogerska banka.

(Slovenske gledališče) je bilo sinoči prav dobro obiskano. Ponavljala se je Zajčeva opereta „Mornarji na krv“, nato pa navrgla veseloigra „Dve tašči“. Občinstvo je bilo v obče zadovoljno in precej dobre volje. Ta mesec še pride na oder Ipavec-Funkova spevoigra „Teharški plemiči.“

(Osrednje semenišče sarajevsko.) Vled toplega za zidanje povoljnega vremena nadaljuje se še vedno delo pri stavbi semenišča v Sarajevu, ki bode namenjeno za vse štiri škofije v Bosni in Hercegovini. Delo se bode nadaljevalo, dokler bode dopuščalo vreme. Konec avgusta prihodnjega leta bode zapadni del velikanskega poslopja dovršen. Semenišče in veliki altar v semeniški cerkvi bodeda posvečena sv. Cirilu in Metodu, koja vzbudita v imenitni namen mnogo dobrotnikov!

(Umrla) je dné 5. t. m. v Celovcu po kratki bolezni, stara 68 let gosp. Terezija Müller, sestra prečast. gospoda stolnega prošta in vodje družbe sv. Mohorja, dr. Val. Müller-ja. N. v. m. p.

(Nepotrjen zakon.) Presvetli cesar ni potrdil načrta zakona deželnega zbora koroškega, po katerem naj bi se uravnalo dajanje nadevka („likofa“) kmetskim poslom!

(Tatvina.) Z Brda pri Lukavici se nam poroča: Veliko je bilo zadnji čas brati o tatvinah v cerkvah. Tudi našo cerkev je obiskal tak malovreden človek. Ze večkrat je bilo poznati na dveh cerkvenih pušicah, da si je nekdo prizadeval z limanico pobirati krajcarje iz nabiralnika. Ko sta bili obe pušici tako prenapolnjeni, da z limanico tat ni ničesar opravil, poskušal je z neko ostro rečjo, malimi kleščami ali enakim orodjem. V soboto dné 5. t. m. pa je s silo, z močnim dletom, kakor kaže sled na kamnu, izdrl iz kamna železno ključavnico, ki je bila na dveh krajih globoko v kamen vdolana in s svincem zalita. Storil je to po dnevu, najbolj gotovo okoli

poldne, ker dopoldne bila je ključavnica še cela, popoldne pa so bili ljudje v cerkvi. Dobil je le nekaj kracarjev, ker je bilo pred kratkim vse iz nabiralnika vzeto. Vsekako je škoda storjena pri nabiralniku veliko večja, kakor je bilo denarja v njem. Le čudo, da se cerkvenim tatovom tako redko pride na sled. Ali je bil v tem slučaju zločinec domačin ali tujec, je težko soditi.

(Strašna smrt.) V Petrinjah pri Kozini v Istri je J. Metlika ubil svojega očeta, prišedšega iz Trsta, kamor je bil peljal nekaj sena. Sprva je zločinec tajil, pozneje pa je priznal, da se je z očetom sprl ter ga s kamnom udaril po glavi. Ljudje so poklicali duhovnika, da je s sv. oljem mazilil nesrečnega očeta, ki je kmalu nato umrl. Malopridni sin se je vedno ogibal cerkve in živel brezbožno.

(Nesreče.) S Koroškega se nam piše, dné 6. nov.: V Ladingu igrali so se dné 15. okt. otroci kmeta T. v kuhinji. Po neprevidnosti prevrnil je otrok lonec kropa, ki je 13 mesečnega fanta tako hudo ožgal, da je umrl 6 dni pozneje po groznih bolečinah za ranami! Pazite na otroke! — Ravno v istem kraju zastupila je, kakor se sodi, dné 22. okt. neka posestnica svojega moža. — Dnó 30. okt. vzela si je v Ravni nek kmet, znan pijanec, življenje s tem, da si je prerezal vrat.

Telegrami.

Dunaj, 7. novembra. Szapary je bil opoldne zopet sprejet pri cesarju v avdienci. Zvečer se povrne v Budimpešto, da bo pri konferenci liberalne stranke v sredo zvečer dal obljubljeno pojasnilo o cerkvenopolitičnem vprašanju.

Praga, 6. novembra. Kacih 800 mladih ljudi je danes šlo na Belo goro demonstrovat. Oblastvene naredbe preprečile so vsakršne izgrede.

Budimpešta, 6. novembra. Ministerski predsednik grof Szapary odpotoval je danes na Dunaj.

Budimpešta, 6. novembra. Poslednjih 24 ur jih 11 zbolelo, dva pa umrla za kolero.

Budimpešta, 7. novembra. Eötvös je interpeloval, kaj je resnice na govoricah o ministerski krizi. Trgovski minister je pa odgovoril, da o tem more dati pojasnila le ministerski predsednik, katerega pa sedaj ni v Budimpešti.

Budimpešta, 7. novembra. Opozicija je izrekla željo, da se odloži seja zbornice poslancev zaradi ministerske krize. Pravo sodni minister je pa odgovoril, da vlada ostane odgovorna, dokler vladar ne odpusti njenih članov. Potem se je vsprejela novela o zemljiških knjigah. Prihodnja seja bo v sredo.

Rim, 6. novembra. Papež je vsprejel v pol ure trajajoči avdienci velikega kneza Sergeja. Veliki knez je obiskal potem še kardinala Rampollo, ki mu je vrnil obisk.

Rim, 7. novembra. Pri volitvah za zbornico je dosedaj voljenih 184 vladnih pristašev, 71 opozicijonalcov in 17 je pa ožjih volitev.

Kolonja, 6. novembra. Kakor je izvedela „Kölnische Zeitung“, boljša se zdravje ministru Giersu. Pomladi prevzame zopet vodstvo ruskega ministerstva vnanjih stvari.

Bruselj, 6. novembra. V predmestju Molenbeek jih je za kolero 5 zbolelo, 3 pa umrli.

3. novembra. Ivana Melik, delavčeva hči, 7 mesecev, Črna vas 36, hudi kašelj.
V bolnišnici:
2. Marjeta Dimnik, gostija, 70 let, marasmus.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		V. ter	Vreme	Mokrina na 24 ur
opazovanja		zrakomera v mm	toplomera po Celsiju			
5	7. u. jut.	742.2	4.4	brezv.	megla	
	2. u. pop.	741.4	7.8	"	"	0.00
	9. u. zveč.	742.1	5.8	"	"	
6	7. u. jut.	740.7	5.0	brezv.	megla	
	2. u. pop.	738.9	9.4	sl. vzh.	jasno	0.00
	9. u. zveč.	738.7	5.6	brezv.	oblačno	
srednja temperatura obeh dni 6.0° in 6.7°, oziroma za 0.1 in 0.8° nad normalom.						

Zahvala.

Rodbina o. kr. nadinženrja Žužek-a zahvaljuje se presrečno vsem onim, ki so se je povodom smrti ljube hčerke

Vikice

tako sočutno spominjali ter blagej pokojni darovali vencev in jo k večnemu počitku spremili. 527 1

V Kranju, dné 7. listopada 1892.

Zahvala.

Za mnogobrojno prijateljsko sožalje, skazano nam ob prebitki izgubi našega nezabnega soproga, oziroma očeta, gospoda

Frana Fortune

izrekamo najtoplejšo zahvalo, osobito darovateljem mnogih krasnih vencev, kakor tudi za mnogobrojno spremstvo pri pogrebu preč. duhovščini, gg. uradnikom, gg. pvcem za njih ganljivo petje, posebno pa slavni prostovoljni požarni brambi v Ljubljani za prekrasen venec in udeležitev, ter vsem prijateljem in znancem, ki so se od blizu in daleč potrudili izkazati poslednjo čast našemu pokojnemu soprogu, predragemu očetu.

Zatičina, dné 5. novembra 1892.

526 1

Žalujoča obitelj.

Velika 50krajcarska loterija.

Žrebanje nepreklicno

1. dec. 1892.

Glavni dobiček

75.000 goldinarjev

Srečke à 50 kr. priporočila: 467 2

J. C. MAYER v Ljubljani.

Katoliška tiskarna
v vizitnice
priporočila raznovrstne
po nizki ceni.

Marija Petelin roj. Šorli,
Martin Petelin,
c. hr. gimnazijski učitelj v Novem Mestu,
poročena.
2. Ljubljani, dné 7. novembra 1892.
Namesto posebnega naznanila.
524 1

Bitka pri Kustoci.

V tukajšnji redutni dvorani je razstavljena
plastična podoba
bitke pri Kustoci
z dné 24. junija 1866. — Razstava je odprta vsak dan od 8. ure zjutraj do 5. ure popoldne.
Vstopnina ob delavnih 20 kr., ob nedeljah in praznikih 10 kr. 509 9-6
Podoba je zopet sl. občinstvu izpostavljena na ogled.

Dunajska borza.

Dnó 7. novembra.

Papirna renta 5%, 16% davka	97 gld.	— kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	96	75
Zlata renta 4%, davka prosta	114	80
Papirna renta 5%, davka prosta	100	25
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	986	—
Kreditne akcijske, 160 gld.	311	50
London, 10 funtov strl.	119	80
Napoleonodor (20 fr.)	9	54
Cesarski cekini	5	71
Nemških mark 100	58	80

Dnó 5. novembra.

Ogerska zlata renta 4%	112 gld.	25 kr.
Ogerska papirna renta 5%	100	40
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	140	—
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	152	—
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	186	50
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	96	25
Zastavna pisma	100	20
Kreditne srečke, 100 gld.	191	—
St. Gariš srečke 40 gld.	63	35

Ljubljanske srečke, 20 gld.	— gld.	— kr.
Avstr. rubežega križa srečke, 10 gld.	16	75
Rudolfove srečke, 10 gld.	23	—
Salmove srečke, 40 gld.	62	50
Windischgrazove srečke, 20 gld.	63	—
Akcijske anglo-avstrijske banke, 200 gld.	152	50
Akcijske Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2790	—
Akcijske južne železnice, 200 gld. sr.	97	40
Papirni rubelj	1	18
Laških lir 100	—	—

MERCUR menjarnična delniška družba na Dunaju, I. Wollzeile št. 10.
Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.
Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za nalaganje kapitalov priporočamo:
4% bolzansko-meranske prioritete.
4% gališkega zemljiškega kreditnega društva zastavna pisma.
4% duhovsko-podmokelske (Dux-Bodenbacher) srebrne prioritete.

Brezplačno shranjevanje in oskrbovanje
imovine.
Natančnejša pojasnila dajo se v naši pozvedovalni pisarni ustno in pismeno.